

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач
кафедри

_____ О.В.Мартиненко
“ ____ ” _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти

**ПРАКТИКУМ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ
(ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС, ОСНОВНИЙ / ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ
ІНСТРУМЕНТ, ПІДГОТОВКА КОНЦЕРТНИХ НОМЕРІВ)**

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта
(музичне мистецтво та англійська мова)»

Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Бердянськ, 2021

Робоча програма з дисципліни «Практикум інструментально-виконавської підготовки (оркестровий клас, основний / додатковий музичний інструмент, підготовка концертних номерів)» для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент П.Б.Косенко
кандидатка педагогічних наук, доцента С.М.Сергієнко
кандидат педагогічних наук, доцент Ю.В.Смаковський

Робочу програму погоджено проектною групою освітньої програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)» та схвалено на засіданні кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

від “___” _____ 2021 року (протокол №___)

Завідувач кафедри теорії та методики навчання
мистецьких дисциплін

_____ (підпис)

(Мартиненко О.В.)
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

(Бурназова В.В.)
(прізвище та ініціали)

© БДПУ, 2021 рік
© Косенко П.Б., 2021 рік
© Сергієнко С.М., 2021 рік
© Смаковський Ю.В., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>014 Середня освіта (Музичне мистецтво)</u> (шифр і назва)		
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма: <u>Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 12		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 180	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Семестр	
Мова навчання: українська		7-8-й	7-8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 10		Практичні	
		40	20
		Індивідуальні	
		20	8
	Самостійна робота		
120	152		
Вид контролю:			
залік, екзамен	залік, екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – ауд. 34% : сам. 66%

для заочної форми навчання – ауд. 16% : сам. 84%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – підготувати студентів, майбутніх учителів музичного мистецтва, до володіння музичним інструментом на рівні, необхідному для реалізації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, сформувати уміння та навички сольного та колективного виконавства на музичному інструменті; сприяти всебічному розвитку музичних здібностей, образного творчого мислення, артистизму; виховувати естетичний смак та любов до музичного мистецтва, моральні та професійні якості особистості музиканта-педагога, підвищувати його професійну ерудицію.

Основні завдання дисципліни:

- опанування основ інструментально-виконавської техніки;
- практичне вивчення інструментальних творів, різноманітних за ідейно-художнім змістом та музично-стилістичними особливостями;
- формування музичного кругозору майбутніх учителів музичного мистецтва засобами різноманітного репертуару;
- оволодіння виконавсько-технічними навичками, необхідними для професійної роботи з викладання музичного мистецтва;
- засвоєння основних методів і прийомів роботи з навчання гри на музичному інструменті;
- озброєння методикою самостійної роботи над інструментальними творами і технічними вправами;
- вироблення у студентів умінь і навичок сольного та колективного музикування;
- формування готовності до роботи з дитячими музичними колективами;
- оптимізація професійної підготовки вчителя музичного мистецтва в інтегрованій єдності музично-виконавського та педагогічного компонентів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Соціальні та загальнокультурні Здатність до формування національної самосвідомості, соціальної відповідальності; додержання правових та етичних норм, правил культури поведінки у стосунках з людьми. Здатність до постійного фізичного і духовного самовдосконалення. Здатність до збереження і примноження історичної спадщини, національних культурних традицій.
	ЗК3. Міжособистісні Здатність до міжособистісної взаємодії.

	Здатність працювати в команді та автономно, виявляти ініціативу та лідерські якості. Здатність до критики й самокритики.
	ЗК 4. Системні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність використовувати набуті знання, вміння та навички для вирішення професійних завдань, виходячи з конкретних практичних ситуацій. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Мотиваційна Здатність до усвідомлення значення майбутньої професії в соціальному та особистісному контекстах, сутності основних проблем дисциплін, що визначають зміст освіти за фахом, їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.
	ФК 4. Музично-виконавська Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті, сольного та хорового співу, хорового диригування, оркестрової та ансамблевої гри.
	ФК 5. Управлінська активність Здатність демонструвати базові навички управлінської діяльності в освітньому закладі під час організації музичного навчання та позаурочної культурно-масової роботи.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 1. Володіти базовими знаннями з циклу гуманітарної підготовки, які сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості.	
ПРН 2. Вирішувати фахові завдання з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та навколишнього середовища, збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів професійної діяльності.	
ПРН 8. Демонструвати практичні навички роботи у команді, здійснення ефективного психологічного впливу на членів групи, подолання труднощів у сфері спільної діяльності, розв'язання конфліктів.	
ПРН 9. Організувати процес власної професійної діяльності і самоосвіти.	
ПРН 10. Рефлексивне ставлення до себе, здатність до самостійного пошуку помилок, оцінки своєї поведінки і результатів власного мислення, результатів праці й поведінки інших суб'єктів професійної діяльності.	
ПРН 11. Пізнавати дійсність, переводячи знання про одинокі й окремі у знання про загальне і навпаки; отримувати безпосередню інформацію про об'єкти у формі індивідуальних конкретно-чуттєвих образів через здатність до відчуттів сприйняттям і уявленням.	
ПРН 12. Застосовувати професійні знання, вміння та навички для розв'язання практичних завдань, що виникають під час педагогічної діяльності та у повсякденному житті.	
ПРН 14. Бути придатним до педагогічної діяльності, включаючи рівень розвитку здібностей і характер мотиваційної сфери, джерелом якої виступають відповідні естетичні ідеали, прагнення, переконання, установки, наміри, життєві цілі і цінності.	
ПРН 18. Демонструвати наявність спеціальних музичних здібностей, таких як звуковисотний	

і тембровий слух, відчуття ритму, музична пам'ять, загальна музикальність.
ПРН 19. Здійснювати слуховий аналіз, підбирати мелодії в межах програми загальноосвітньої школи і акомпанемент до них, транспонувати, перекладати і аранжувати невеликі за обсягом хорові та інструментальні твори для різного складу виконавців.
ПРН 20. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність на належному фаховому рівні під час інструментального музикування, вокальної та диригентської діяльності; володіти навичками хорового співу, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
ПРН 21. Володіти базовими знаннями і практичними навичками організаційної та творчої роботи з колективом, виявляти розуміння принципів постановки та оформлення культурно-дозвіллевих заходів у школі.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль «Оркестровий клас»

Змістовий модуль 1. Робота над ритмічними складнощами оркестрових творів.

Тема 1. Послідовність зміни темпу, штрихів та їх вплив на якість оркестрового виконання.

Тема 2. Гра вправ, направлених на розвиток почуття ритму.

Змістовий модуль 2. Позаоркестрова гра вправ, що включають в себе різноманітні метричні комбінації.

Тема 3. Аналіз та виконання простих метрів (2/4,3/4,4/4 та ін.).

Тема 4. Аналіз та виконання складних метрів (3/2,7/4,5/4,5/8 та ін.).

Змістовий модуль 3. Читання з аркуша та ескізне опрацювання оркестрових творів.

Тема 5. Читання з аркуша як важлива складова виконавської майстерності оркестранта.

Тема 6. Ескізне опрацювання оркестрових творів, формування здатності до швидкого охоплення та вираження музичної думки, сприйняття нотного тексту осмисленими структурними формами і передчуття музичного розвитку.

Змістовий модуль 4. Виконання оркестрових творів естрадно-джазової стилістики

Тема 7. Ритмічні та інтонаційні особливості оркестрових творів естрадно-джазової стилістики.

Тема 8. Виконання творів естрадно-джазової стилістики у вигляді оригінальних композицій, обробок, попури, фантазій або інших композиції для оркестру народних інструментів.

Модуль «Основний музичний інструмент»

Змістовий модуль 1. Художньо-інтегративна підготовка студентів.

Тема 1. Гама дієзні до 5 знаків

Тема 2. Реалізація педагогічно-виконавського задуму при виконанні п'єси зі шкільного репертуару за 6-7 клас

Тема 3. Читання з листа. Транспонування.

Змістовий модуль 2. Художньо-виконавська підготовка студентів.

Тема 4. Ескізне вивчення музичних творів.

Тема 5. Акумуляція виконавсько-художніх умінь і навичок при виконанні розгорнутої п'єси або джазового етюду.

Змістовий модуль 3. Художньо-виконавська підготовка студентів.

Тема 6. Робота над твором великої форми.

Тема 7. Робота над поліфонічним твором.

Тема 8. Прослуховування твору підсумкової атестації.

Змістовий модуль 4. Художньо-виконавська підготовка студентів.

Тема 9. Реалізація художньо-виконавських завдань програми підсумкової атестації.

Тема 10. Концертний виступ та його педагогічний і концептуально-виконавський аналіз

Модуль «Підготовка концертних номерів»**Змістовий модуль 1. Українська народна інструментальна музика.**

Тема 1. Інструментальні жанри української народної музики.

Тема 2. Принципи інструментовки та виконання української народної музики у залежності від регіону.

Змістовий модуль 2. Обробки та оригінальні твори українських композиторів.

Тема 3. Інструментальні твори українських композиторів.

Тема 4. Інструментальний супровід до обробок українських пісень, або оригінальних вокальних творів українських композиторів.

Змістовий модуль 3. Східноєвропейська народна інструментальна музика.

Тема 5. Інструментальні жанри народної музики країн східної Європи.

Тема 6. Принципи інструментовки та виконання болгарської, молдавської, румунської та грецької народної музики.

Змістовий модуль 4. Музично-виконавська культура англомовних країн.

Тема 7. Англійська, північно-ірландська та шотландська народна музика.

Тема 8. Сучасна поп-музика, фолк, джаз і рок.

4. Структура навчальної дисципліни**Модуль «Оркестровий клас»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма			заочна форма		
	усього	у тому числі		усього	у тому числі	
		п	с.р.		п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Робота над ритмічними складнощами оркестрових творів						
Тема 1. Послідовність зміни темпу, штрихів та їх вплив на якість оркестрового виконання.	7	2	5	7	2	5
Тема 2. Гра вправ, направлених на	8	2	6	8		8

розвиток почуття ритму.						
Разом за змістовим модулем 1	15	4	11	15	2	13
Змістовий модуль 2. Позаоркестрова гра вправ, що включають в себе різноманітні метричні комбінації						
Тема 3. Аналіз та виконання простих метрів (2/4,3/4,4/4 та ін.).	7	2	5	8	2	6
Тема 4. Аналіз та виконання складних метрів (3/2,7/4,5/4,5/8 та ін.).	8	2	6	7		7
Разом за змістовим модулем 2	15	4	11	15	2	13
Змістовий модуль 3. Читання з аркуша та ескізне опрацювання оркестрових творів						
Тема 5. Читання з аркуша як важлива складова виконавської майстерності оркестранта.	7	4	3	8	2	6
Тема 6. Ескізне опрацювання оркестрових творів, формування здатності до швидкого охоплення та вираження музичної думки, сприйняття нотного тексту осмисленими структурними формами і передчуття музичного розвитку.	8	4	4	7	2	5
Разом за змістовим модулем 3	15	8	7	15	4	11
Змістовий модуль 4. Виконання оркестрових творів естрадно-джазової стилістики						
Тема 7. Ритмічні та інтонаційні особливості оркестрових творів естрадно-джазової стилістики.	7	2	5	7		7
Тема 8. Виконання творів естрадно-джазової стилістики у вигляді оригінальних композицій, обробок, попури, фантазій або інших композицій для оркестру народних інструментів.	8	2	6	8	2	6
Разом за змістовим модулем 4	15	4	11	15	2	13
Усього годин	60	20	40	60	10	50

Модуль «Основний музичний інструмент»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		го	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Інструктивно-технічна підготовка студентів												
Тема 1. Гама дієзна до 5 знаків	5				1	4	5				1	4

Тема 2. Реалізація педагогічно-виконавського задуму при виконанні п'єси зі шкільного репертуару за 6-7 клас	7				3	4	7				1	6
Тема 3. Читання з листа. Транспонування	3				1	2	3					3
Разом за змістовим модулем 1	15				5	10	15				2	13
Модуль 2. Художньо-виконавська підготовка студентів												
Тема 4. Ескізне вивчення музичних творів.	3					3	3					3
Тема 5. Акумуляція виконавсько-художніх умінь і навичок при виконанні розгорнутої п'єси або джазового етюду	12				5	7					2	10
Разом за змістовим модулем 2	15				5	10	15				2	13
Змістовий модуль 3. Художньо-виконавська підготовка студентів												
Тема 6. Робота над твором великої форми.	6				2	4	6				1	5
Тема 7. Робота над поліфонічним твором	6				2	4	6				1	5
Тема 8. Прослуховування твору підсумкової атестації	3				1	2	3					3
Разом за змістовим модулем 3	15				5	10	15				2	13
Змістовий модуль 4. Художньо-виконавська підготовка студентів												
Тема 9. Реалізація художньо-виконавських завдань програми підсумкової атестації	7				2	5	7				1	6

Тема 10. Концертний виступ та його педагогічний і концептуально-виконавський аналіз	8				3	5	8				1	7
Разом за змістовим модулем 4	15				5	10	15				2	13
Усього годин	60				20	40	60				8	52

Модуль «Підготовка концертних номерів»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Українська народна інструментальна музика												
Тема 1. Інструментальні жанри української народної музики.	7		2			5	7		2			5
Тема 2. Принципи інструментовки та виконання української народної музики у залежності від регіону.	8		2			6	8		2			6
Разом за змістовим модулем 1	15		4			11	15		4			11
Змістовий модуль 2. Обробки та оригінальні твори українських композиторів												
Тема 3. Інструментальні твори українських композиторів.	7		4			3	7		2			5
Тема 4. Інструментальний супровід до обробок українських пісень, або оригінальних вокальних творів українських композиторів.	8		4			4	8		2			6
Разом за змістовим модулем 2	15		8			7	15		4			11
Змістовий модуль 3. Східноєвропейська народна інструментальна музика												
Тема 5. Інструментальні жанри народної музики країн східної Європи.	7		2			5	7					7

Тема 6. Принципи інструментовки та виконання болгарської, молдавської, румунської та грецької народної музики.	8		2			6	8		2			6
Разом за змістовим модулем 3	15		4			11	15		2			13
Змістовий модуль 4. Музично-виконавська культура англомовних країн												
Тема 7. Англійська, північно-ірландська та шотландська народна музика.	7		2			5	7					7
Тема 8. Сучасна поп-музика, фолк, джаз і рок.	8		2			6	8					8
Разом за змістовим модулем 4	15		4			11	15					15
Усього годин	60		20			40	60		10			50

5. Теми індивідуальних занять

Модуль «Основний музичний інструмент»

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна форма	заочна форма
1	Гами дієзні до 5 знаків. Арпеджіо. Акорди.	1	1
2	Реалізація педагогічно-виконавського задуму при виконанні п'єси зі шкільного репертуару за 6-7 клас	3	1
3	Читання з листа. Транспонування.	1	
4	Акумулявання виконавсько-художніх умінь і навичок при виконанні розгорнутої п'єси або джазового етюд.	5	2
5	Робота над твором великої форми.	2	1
6	Робота над поліфонічним твором.	2	1
7	Прослуховування твору підсумкової атестації	1	
8	Реалізація художньо-виконавських завдань програми підсумкової атестації.	2	1
9	Концертний виступ та його педагогічний і концептуально - виконавський аналіз	3	1
	Разом	20	8

6. Теми практичних занять

Модуль «Оркестровий клас»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Послідовність зміни темпу, штрихів та їх вплив на якість оркестрового виконання.	2	2
2	Гра вправ, направлених на розвиток почуття ритму.	2	
3	Аналіз та виконання простих метрів (2/4,3/4,4/4 та ін.).	2	2
4	Аналіз та виконання складних метрів (3/2,7/4,5/4,5/8 та ін.).	2	
5	Читання з аркуша як важлива складова виконавської майстерності оркестранта.	4	2
6	Ескізне опрацювання оркестрових творів, формування здатності до швидкого охоплення та вираження музичної думки, сприйняття нотного тексту осмисленими структурними формами і передчуття музичного розвитку.	4	2
7	Ритмічні та інтонаційні особливості оркестрових творів естрадно-джазової стилістики.	2	
8	Виконання творів естрадно-джазової стилістики у вигляді оригінальних композицій, обробок, попури, фантазій або інших композицій для оркестру народних інструментів.	2	2
	Разом	20	10

Модуль «Підготовка концертних номерів»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Інструментальні жанри української народної музики.	2	2
2	Принципи інструментовки та виконання української народної музики у залежності від регіону.	2	2
3	Інструментальні твори українських композиторів.	4	2
4	Інструментальний супровід до обробок українських пісень, або оригінальних вокальних творів українських композиторів.	4	2
5	Інструментальні жанри народної музики країн східної Європи.	2	-
6	Принципи інструментовки та виконання болгарської, молдавської, румунської та грецької народної музики.	2	2
7	Англійська, північно-ірландська та шотландська народна музика.	2	-
8	Сучасна поп-музика, фолк, джаз і рок.	2	-
	Разом	20	10

7. Самостійна робота

Модуль «Оркестровий клас»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Послідовність зміни темпу, штрихів та їх вплив на якість оркестрового виконання.	5	5
2	Гра вправ, направлених на розвиток почуття ритму.	6	8
3	Аналіз та виконання простих метрів (2/4,3/4,4/4 та ін.).	5	6
4	Аналіз та виконання складних метрів (3/2,7/4,5/4,5/8 та ін.).	6	7
5	Читання з аркуша як важлива складова виконавської майстерності оркестранта.	3	6
6	Ескізне опрацювання оркестрових творів, формування здатності до швидкого охоплення та вираження музичної думки, сприйняття нотного тексту осмисленими структурними формами і передчуття музичного розвитку.	4	5
7	Ритмічні та інтонаційні особливості оркестрових творів естрадно-джазової стилістики.	5	7
8	Виконання творів естрадно-джазової стилістики у вигляді оригінальних композицій, обробок, попури, фантазій або інших композицій для оркестру народних інструментів.	6	6
	Разом	40	50

Модуль «Основний музичний інструмент»

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна форма	заочна форма
1	Гами дієзні до 5 знаків (C-dur, D-dur, A-dur, a-moll, h-moll, fis-moll). Арпеджіо. Акорди.	4	4
2	Реалізація педагогічно-виконавського задуму при виконанні п'єси зі шкільного репертуару за 6-7 клас, складання її художньо-виконавського аналізу. Вміння виконувати музичні твори із слухання музики досконало технічно та художньо-виразно у відповідності до стилю.	4	6
3	Читання з листа. Транспонування.	2	3
4	Ескізне вивчення двох музичних творів естрадного спрямування. Цілісне виконавське охоплення творів, правильне вирішення завдань інтерпретації, емоційно піднесена, смілива гра (бажано у реальному темпі).	3	3
5	Акумуляція виконавсько-художніх умінь і навичок при виконанні розгорнутої п'єси або джазового етюдю. Робота над взаємодією між собою різних фактурних ліній розгорнутої п'єси. Розбір музичної форми творів. Вибір правильної, зручної аплікатури. Подолання технічних труднощів.	7	10
6	Робота над твором великої форми. Самостійне осмислення тематизму твору великої форми. Розуміння значення тембрального забарвлення. Цілісність форми і стилю. Реалізація	4	5

	художнього задуму.		
7	Робота над поліфонічним твором. Подолання технічних труднощів у поліфонічному творі. Ознайомлення з різними редакціями твору. Знайомство з уртекстом. Створення власної концепції виконання.	4	5
8	Прослуховування твору підсумкової атестації. Аргументований доказ власного варіанту інтерпретації. Робота над фразуванням, динамікою.	2	3
9	Реалізація художньо-виконавських завдань програми підсумкової атестації – робота над відображенням художнього змісту творів. Репетиційна робота над технічними труднощами. Вміння реалізовувати художній задум в концертному виступі.	5	6
10	Концертний виступ та його педагогічний і концептуально-виконавський аналіз. Робота над емоційною розкутістю, психічною та фізичною витримкою при виконанні твору підсумкової атестації.	5	7
	Всього:	40	52

Модуль «Підготовка концертних номерів»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Інструментальні жанри української народної музики.	5	5
2	Принципи інструментовки та виконання української народної музики у залежності від регіону.	6	6
3	Інструментальні твори українських композиторів.	3	5
4	Інструментальний супровід до обробок українських пісень, або оригінальних вокальних творів українських композиторів.	4	6
5	Інструментальні жанри народної музики країн східної Європи.	5	7
6	Принципи інструментовки та виконання болгарської, молдавської, румунської та грецької народної музики.	6	6
7	Англійська, північно-ірландська та шотландська народна музика.	5	7
8	Сучасна поп-музика, фолк, джаз і рок.	6	8
	Разом	40	50

8. Методи навчання

- словесні (бесіди, дискусії, пояснення, проблемного пояснення);
- ілюстративні (показ, демонстрація, спостереження);
- пояснювально-ілюстративні (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією прийомів);
- репродуктивні (відтворення студентами виконавських дій викладача або іншого виконавця);

- використання технічних засобів (аудіо- та відео- запис, програмного комп'ютерного забезпечення тощо);
- репродуктивно-варіативні (видозмінене відтворення запозичених виконавських дій);
- креативні, творчі (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації музичних творів, опанування навичок імпровізації тощо);
- проблемно-пошукові (самостійний пошук студентами засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних завдань);
- проектування (створення власного проекту роботи над музичним твором);
- метод самоаналізу (формування у студентів навичок самоаналізу та самостійного коригування своїх навчальних дій);
- комплексні методи (на основі інтеграції знань з інших фахових дисциплін у процесі інструментальної підготовки).

9. Методи контролю

Аудиторне та аудіо-прослуховування, перегляд відеозаписів, академічний концерт, опитування (індивідуальне, фронтальне та комбіноване).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти впродовж семестру відбувається за накопичувальною системою на основі внутрішньої університетської 100-бальної шкали.

Кожний модуль навчального курсу оцінюється окремо, загальна оцінка вираховується як середнє арифметичне підсумкових балів, отриманих з «оркестрового класу», «основного музичного інструмента» та «підготовки концертних номерів». Якщо принаймні за один із цих модулів здобувач освіти отримує нижче 50-ти балів, результати вивчення усього курсу вважаються незадовільними, що зумовлює необхідність його повторного складання, або повторного проходження.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
78-89	B	добре	
65-77	C		
58-64	D	задовільно	
50-57	E		

35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Засоби оцінювання студентів
за модулем «Оркестровий клас»:**

Поточне оцінювання гри оркестрових партій на практичних заняттях, оцінка за самостійні домашні завдання, модульний контроль, залік. Музичні твори, виконані у складі оркестру під час виступів у концертних програмах, музичних фестивалів та конкурсах можуть бути зараховані в межах оцінювання окремих тем.

**Розподіл балів, які отримують студенти
VII семестр**

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР	
T1	T2	T3	T4		50
12*	13	12	13		

*вказується максимальна кількість балів

Під час модульної контрольної роботи оцінюється індивідуальне і колективне виконання оркестрових партій всіх творів, передбачених тематичним змістом курсу.

VIII семестр

Поточне тестування та самостійна робота				Екзамен	Сума
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			
T5	T6	T7	T8	50	100
12	13	12	13		

На екзамені оцінюється індивідуальне і колективне виконання оркестрових партій всіх творів, передбачених тематичним змістом курсу.

**Складові оцінки навчальних досягнень здобувачів освіти у
відсотковому відношенні в межах максимальної кількості балів за
проходження теми, виконання модульної контрольної роботи, або
складання екзамену:**

- впевнене читання музичного тексту оркестрових партій	– від 0 до 20%;
- якість звуковидобування	– від 0 до 10%;
- технічна вправність	– від 0 до 10%;
- точна передача стилевих особливостей твору	– від 0 до 10%;
- переконливість виконавської інтерпретації	– від 0 до 10%;
- впевнене й емоційне виконання	– від 0 до 10%;

- артистизм – від 0 до 10%;
 - володіння навичками колективної гри (ритмічна синхронність, артикуляційна, динамічна і темброва узгодженість, слуховий контроль) – від 0 до 10%;
 - розуміння функції своєї партії у загальному звучанні твору – від 0 до 10%.
- Загалом – від 0 до 100%.**

Засоби оцінювання студентів

за модулем «Основний музичний інструмент»:

Поточне оцінювання результатів навчання в межах аудиторної та самостійної роботи, модульний контроль, залік.

Музичні твори, виконані під час сольних виступів у концертних програмах, музичних фестивалях та конкурсах можуть бути зараховані в межах оцінювання окремих тем.

Розподіл балів, які отримують студенти

VII семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		МКР
T1	T2	T3	T4	T5	50
10	10	10	10	10	

Під час модульної контрольної роботи студенти виконують:

1. П'єсу або джазовий етюд.
2. П'єсу шкільного репертуару за 7 клас.

VIII семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Екзамен	Сума
Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			
T6	T7	T8	T9	T10	50	
10	10	10	10	10		100

На екзамені студенти виконують:

1. Поліфонічний твір.
2. Твір великої форми.
3. Розгорнуту п'єсу.

Складові оцінки навчальних досягнень здобувачів освіти у відсотковому відношенні в межах максимальної кількості балів за проходження теми, виконання модульної контрольної роботи, або складання екзамену:

- знання напам'ять музичного тексту виконуваних творів – від 0 до 20%;
 - якість звуковидобування – від 0 до 20%;
 - технічна вправність – від 0 до 20%;
 - точна передача стилевих особливостей твору – від 0 до 10%;
 - переконливість виконавської інтерпретації – від 0 до 10%;
 - впевнене й емоційне виконання – від 0 до 10%;
 - артистизм – від 0 до 10%.
- Загалом – від 0 до 100%.**

**Засоби оцінювання студентів
за модулем «Підготовка концертних номерів»:**

Поточне оцінювання гри ансамблевих партій на практичних заняттях, оцінка за самостійні домашні завдання, модульний контроль, залік. Музичні твори, виконані у складі ансамблів під час виступів у концертних програмах, музичних фестивалях та конкурсах можуть бути зараховані в межах оцінювання окремих тем.

Розподіл балів, які отримують студенти

VII семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР	
T1	T2	T3	T4	50	100
12	13	12	13		

Під час модульної контрольної роботи оцінюється індивідуальне і колективне виконання ансамблевих партій всіх творів, передбачених тематичним змістом курсу.

VIII семестр

Поточне тестування та самостійна робота				Екзамен	Сума
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			
T5	T6	T7	T8	50	100
12	13	12	13		

На екзамені оцінюється індивідуальне і колективне виконання ансамблевих партій всіх творів, передбачених тематичним змістом курсу.

Складові оцінки навчальних досягнень здобувачів освіти у відсотковому відношенні в межах максимальної кількості балів за проходження теми, виконання модульної контрольної роботи, або складання екзамену:

- знання напам'ять музичного тексту виконуваних творів	– від 0 до 20%;
- якість звуковидобування	– від 0 до 10%;
- технічна вправність	– від 0 до 10%;
- точна передача стилевих особливостей твору	– від 0 до 10%;
- переконливість виконавської інтерпретації	– від 0 до 10%;
- впевнене й емоційне виконання	– від 0 до 10%;
- артистизм	– від 0 до 10%;
- володіння навичками колективної гри (ритмічна синхронність, артикуляційна, динамічна і темброва узгодженість, слуховий контроль)	– від 0 до 10%;
- розуміння функції своєї партії у загальному звучанні твору	– від 0 до 10%.
Загалом	– від 0 до 100%.

11. Методичне і технічне забезпечення

Акустичні музичні інструменти, звукопідсилювальна апаратура, методична література, друковані та електронні нотні матеріали, аудіо- та відео-записи. Персональний комп'ютер з програмами для запису та редагування музичних творів.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О. Оркестровий клас : навчально-методичний посібник. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 328 с.
2. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. Київ: КУ.ім. Б.Грінченка, 2016. 161с.
3. Генкин А.А. Эстетические основы «чистого» пианизма в этюдах и упражнениях Карла Черни: монография. Харьков: Мачулин, 2019. 304 с.
4. Гризоглазова Т.І. Методика навчання гри на фортепіано: навчальний посібник. Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2018. 169 с.
5. Гринчук І.П. Методичні аспекти роботи над зразками жанру мініатюри у класі фортепіано: Методична розробка. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2018. 2018. 53 с.

6. Михалюк А. М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва : навчально-методичний посібник. Київ: Ліра-К, 2016. 220 с.
7. Новосядла І.С. Методологія викладання спеціального інструмента (фортепіано) у вищому навчальному закладі: методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів за напрямом підготовки 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» Івано-Франківськ: Ярина, 2017. 28 с
8. Основи викладання гри на фортепіано : [навчальний посібник до курсів «Музично-інструментальне виконавство», «Основний музичний інструмент», «Виконавське мистецтво», «Історія і методика вищої мистецької освіти» / Укл. Стотика І. Г., Власенко Е. А. Мелітополь, 2020 р. 93 с.
9. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. – 206 с.
10. Ященко І.А. Методика викладання гри на спеціальному інструменті : метод. рек. для студ. спец. 6.020204 «Музичне мистецтво». Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2015. 103 с.

Допоміжна

1. Барсова І. Книга про оркестр. Київ: «Музична Україна», 1981. 206 с.
2. Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України. Харків, 2000. 254 с.
3. Гуцал В. Грає оркестр українських народних інструментів. Київ : «Мистецтво», 1978. 134 с.
4. Косенко П.Б. Основи класичної техніки гітариста: метод. рек.. Київ : Муз. Україна, 2013. 44 с.
5. Михайлова Н. П. Особливості формування педагогічної майстерності студентів-піаністів у музичному вчз: Одеса: Астропринт, 2014. С.136
6. Пятигорский В.М. Система скрипичной техники: учебно-метод. Пособие. В 2-х ч. Часть I. Теория. Методические указания. Киев : Кафедра, 2011. 120 с.
7. Фоміна Т. М. Стильові принципи фортепіанного виконання і можливості індивідуальної виконавської інтерпретації: навч. посіб. Одеса: Астропринт, 2014. 136с.
8. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків : Держ. вид-во України, 1930. 287 с.
9. Classical & Fingerstyle Guitar Techniques by David Oakes. – Hal Leonard Corporation, 2000. – 59 p.
10. Gerard Charlie. Improvising Jazz Trumpet. New York: Amsco Publications, 2003. 80 p.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://dspace.bdpu.org/>
2. <https://library.bdpu.org/>
3. <http://www.dls.kherson.ua/dls/Library/LibdocView.aspx?id=3f8c5870-0c75-49b5-90a3-6f95f71711b5>
4. <https://www.musicaneo.com/>
5. <http://www.musicfancy.net/uk/sheet-music-archive-ua>
6. <http://www.nbu.gov.ua>
7. <http://notes.tarakanov.net/>
8. <http://www.sheetmusicarchive.net/>